МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Екологія»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю	**Е2 Екологія**
галузі знань	**Е Природничі науки, математика та статистика**
кваліфікація	**магістр з екології**

ВСТУП 2026

ЗАРТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ХДАЕУ
(протокол № 13 від «04» червня 2026р)
(зі змінами протокол № 15 від «10» липня 2026р)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з «31» серпня 2026 р.

Ректор ХДАЕУ
_____ /Юрій КИРИЛОВ/
(наказ №20/ОД від «04» червня 2026 р.)
(зі змінами наказ № 26/ОД від «10» липня 2026р)

Кропивницький – 2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«Екологія»

рівень вищої освіти – другий

спеціальність – Е2 Екологія

галузі знань – Е Природничі науки, математика та статистика

освітня кваліфікація – Магістр з екології

Освітньо-професійна програма відповідає другому рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

РОЗРОБЛЕНО:
Гарант освітньо-професійної програми Екологія

Віталій ПІЧУРА
від «21» травня 2026 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи Херсонський державний аграрно- економічний університет

_____ Вікторія ГРАНОВСЬКА
«09» липня 2026 р.

СХВАЛЕНО:
Випусковою кафедрою екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка
Протокол № 12
від «21» травня 2026 р.
Завідувач кафедри

Віталій ПІЧУРА

Начальник навчально-методичного відділу університету
_____ Олена КАН
«09» липня 2026 р.

РЕКОМЕНДОВАНО
вченою радою факультету рибного господарства та природокористування
Протокол № 4
від «21» травня 2026 р.
Декан факультету

Павло БОЙКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти є нормативним документом Херсонського державного аграрно-економічного університету, який визначає нормативні, кваліфікаційні, навчально-методичні та організаційні засади підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю 101 «Екологія» галузі знань Е «Природничі науки, математика та статистика».

Освітньо-професійна програма «Екологія» розроблена відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341 від 23.11.2011 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 365 від 24.03.2021 р., а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 № 1066.

Зазначений стандарт затверджено відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту» та рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04.2018 р. (протокол № 4/3-4).

Освітньо-професійна програма розроблена також з урахуванням внутрішніх нормативних документів Херсонського державного аграрно-економічного університету, що регламентують організацію та реалізацію освітнього процесу, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про освітні програми; Положення про вибіркові дисципліни; Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти; Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти; Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти; Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти; Положення про силабус навчальної дисципліни; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

При розробленні програми враховано рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо формування освітніх програм та забезпечення якості освітньої діяльності.

Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв’язувати складні професійні та наукові завдання у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування в умовах невизначеності, сучасних екологічних викликів і трансформацій природних систем.

Особливістю освітньо-професійної програми є орієнтація на інтеграцію сучасних методів екологічних досліджень, включаючи геоінформаційні системи, дистанційне зондування Землі та аналітичні підходи до оцінювання стану довкілля,

із управлінськими інструментами забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку, з урахуванням регіональних особливостей степової зони Півдня України та викликів повоєнного відновлення довкілля.

Програма забезпечує реалізацію студентоцентрованого підходу, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, розвиток їх науково-дослідних, проєктних, управлінських та експертних компетентностей, а також готовність до прийняття ефективних рішень у сфері екологічної безпеки та сталого розвитку.

Розроблено робочою групою у складі:

Гарант освітньо-професійної програми:

Пічура Віталій Іванович – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка.

Члени робочої групи:

Потравка Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка.

Алмашова Вікторія Сергіївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка.

Мельник Вікторія Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка.

Овезмирадова Ольга Бяшимівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка.

Торопова Крістіна Андріївна – здобувач другого (магістерського) рівня навчання.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Мельник Михайло Андрійович – кандидат сільськогосподарських наук, директор Херсонського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Пузанов Андрій Олександрович – в.о. начальника управління Басейнове управління водних ресурсів нижнього Дніпра.

Монастирський Віталій Іванович – заступник начальника Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), заступник головного державного інспектора Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

Коковіхіна Олена Сергіївна – кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу фітосанітарного аналізу, керівник з якості Державної установи «Херсонська фітосанітарна випробувальна лабораторія Держпродспоживслужби».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності Е2 Екологія

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Херсонський державний аграрно-економічний університет Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний. Обсяг освітньо-професійної програми – 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Освітня програма акредитована відповідно до сертифіката про акредитацію (серія НД № 220640), виданого на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 06.07.2016 № 806. Строк дії сертифіката – до 01 липня 2026 року.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл; EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Херсонському державному аграрно-економічному університеті
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	2 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Офіційний веб-сайт Херсонського державного аграрно-економічного університету http://www.ksau.kherson.ua/
2. Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування, здатних розв'язувати складні професійні та наукові задачі в умовах невизначеності та динамічних змін природних і техногенних систем. Освітня програма спрямована на формування системного екологічного мислення, розвиток компетентностей у сфері управління природними ресурсами, екологічного моніторингу довкілля, оцінювання екологічних ризиків та прийняття ефективних управлінських рішень. **Унікальність програми** полягає в інтеграції сучасних цифрових технологій аналізу довкілля (геоінформаційні системи, дистанційне зондування Землі,	

екологічне моделювання) з управлінськими підходами до забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку, а також у врахуванні регіональних особливостей степової зони Півдня України та викликів повоєнного відновлення довкілля, що формує здатність випускників працювати в умовах посткризових трансформацій екосистем.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, Спеціальність, спеціалізація (за наявності)	галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика спеціальність – Е2 Екологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку магістрів з екології, здатних розв'язувати складні наукові та практичні завдання у сфері охорони довкілля, збалансованого природокористування та екологічної безпеки, із застосуванням сучасних методів екологічного аналізу, геоінформаційних систем і дистанційного зондування Землі, з урахуванням регіональних особливостей та викликів повоєнного відновлення довкілля.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахівців у сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування, із фокусом на дослідження, аналіз та удосконалення екологічних систем і процесів. Акцент програми зроблено на формуванні комплексу знань, умінь і навичок у сфері управління природоохоронною діяльністю, екологічної безпеки та прийняття управлінських рішень в органах державної влади, місцевого самоврядування та організаціях публічного сектору. Особлива увага приділяється застосуванню сучасних інструментів екологічного аналізу, зокрема геоінформаційних систем, дистанційного зондування Землі та методів екологічного моделювання для оцінювання стану довкілля, прогнозування екологічних ризиків та обґрунтування природоохоронних заходів. Фокус програми також передбачає врахування регіональних особливостей степової зони Півдня України та формування компетентностей щодо відновлення довкілля в умовах посткризових і

	повоєнних трансформацій, що забезпечує підготовку фахівців, здатних до стратегічного управління сталим розвитком на рівні держави, регіону та територіальних громад.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма характеризується міждисциплінарною спрямованістю та орієнтацією на підготовку фахівців, здатних працювати в умовах складних екологічних трансформацій, невизначеності та зростання природних і техногенних ризиків. Унікальність програми полягає у поєднанні фундаментальної екологічної підготовки з сучасними цифровими технологіями аналізу довкілля, зокрема застосуванням геоінформаційних систем, дистанційного зондування Землі, методів просторового аналізу та екологічного моделювання для оцінювання стану природних систем і прогнозування їх змін. Програма має виражену регіональну орієнтацію та враховує специфіку функціонування екосистем степової зони Півдня України, що зазнають суттєвих змін під впливом кліматичних факторів і антропогенного навантаження. Особлива увага приділяється дослідженню трансформацій агроландшафтів, деградації ґрунтів, змін водного режиму та формування екологічних ризиків. Програма орієнтована на вирішення актуальних завдань повоєнного відновлення довкілля, включаючи оцінювання екологічних збитків, відновлення природних екосистем, управління екологічними ризиками та планування сталого розвитку територій. Практична спрямованість програми забезпечується через виробничу та переддипломну практики, виконання науково-дослідних робіт, використання реальних кейсів та сучасних методів обробки екологічних даних. Освітній процес реалізується на засадах студентоцентрованого підходу, передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, інтеграцію результатів неформальної освіти та використання сучасних освітніх технологій.

4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Випускники освітньо-професійної програми підготовлені до професійної діяльності відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю «Екологія», Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» (ДК 009:2010), Національного класифікатора України «Класифікатор професій» (ДК 003:2010) та Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED 2011. Магістри з екології можуть обіймати посади: – інженер-еколог (розроблення екологічних аспектів проєктів, планування територій та виробничих об'єктів); – фахівець у структурних підрозділах Міністерств (державні екологічні інспекції, департаменти екології та природних ресурсів); – фахівець у сфері нормування якості атмосферного повітря, водних і земельних ресурсів, біоресурсів та заповідної справи; – інженер з управління та поводження з відходами, екологічної експертизи та надрокористування; – спеціаліст у сфері економіки природокористування та екологічного моніторингу; – інспектор з контролю за використанням і охороною земель, водних, атмосферних та біологічних ресурсів; – фахівець у підрозділах з питань надзвичайних ситуацій; – спеціаліст у сфері лісового та мисливського господарства, охорони та відтворення водних біоресурсів; – науковий співробітник, фахівець науково-дослідних і проєктних установ; – викладач закладів фахової передвищої та вищої освіти; – керівник або фахівець структурних підрозділів органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері екології та природокористування; – фахівець у державних і приватних організаціях, діяльність яких пов'язана з використанням природних ресурсів та охороною довкілля.

	Випускники можуть здійснювати підприємницьку діяльність у сфері екологічних послуг та консалтингу. З урахуванням регіональної специфіки та сучасних викликів, зокрема повоєнного відновлення довкілля, випускники можуть бути залучені до діяльності у сфері екологічного моніторингу, оцінювання екологічних збитків, відновлення порушених екосистем, управління природними ресурсами, поводження з відходами руйнувань та реалізації проєктів сталого розвитку територій. Зміст і структура освітньо-професійної програми забезпечують формування професійних знань і практичних навичок, необхідних для ефективного працевлаштування випускників у державному та приватному секторах економіки.
Подальше навчання	Випускники освітньо-професійної програми можуть продовжити навчання за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії (PhD) у галузі природничих наук та суміжних галузях у закладах вищої освіти та наукових установах України і за кордоном. Отримані результати навчання та сформовані компетентності забезпечують готовність до здійснення самостійної науково-дослідної діяльності.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання в освітньо-професійній програмі ґрунтується на принципах студентоцентрованого підходу, проблемно-орієнтованого, проблемно-пошукового та самостійного навчання, а також навчання через практичну діяльність із використанням навчальних лабораторій і виробничого середовища. Освітній процес забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю, розвиток критичного мислення, аналітичних здібностей і дослідницьких навичок здобувачів вищої освіти. Основними формами організації освітнього процесу є лекції, семінари, практичні заняття, індивідуальна та самостійна робота, консультації з викладачами, а також виробничі практики.

	Програма забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом вільного вибору не менше 25 % освітніх компонентів (за обсягом кредитів ЄКТС), вибору теми кваліфікаційної роботи та напрямів наукових досліджень. Освітній процес передбачає активне залучення здобувачів до науково-дослідної роботи, результати якої апробуються у вигляді доповідей на наукових конференціях, публікацій, виконання індивідуальних дослідницьких завдань і курсових робіт. На першому етапі навчання здобувачі обирають напрям наукових досліджень, а на завершальному етапі основна увага приділяється виконанню, оформленню та публічному захисту кваліфікаційної роботи магістра.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), шкалу ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F) та вербальну систему («зараховано», «не зараховано») відповідно до внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти. Система оцінювання передбачає поєднання поточного контролю, проміжної та підсумкової атестації і спрямована на забезпечення об'єктивного, прозорого та системного оцінювання результатів навчання. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у процесі виконання індивідуальних завдань і включає усне та письмове опитування, тестування, виконання та захист практичних робіт, підготовку презентацій і аналітичних матеріалів. Проміжний контроль проводиться після завершення вивчення окремих змістових частин дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового контролю (екзамен або залік), а також включає захист звітів виробничої практики. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра відповідно до встановленого порядку.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК04. Здатність розробляти та управляти проєктами. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою, здійснювати комунікації в усній і письмовій формі для вирішення завдань професійної діяльності. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК01. Обізнаність на рівні новітніх досягнень у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, зокрема в умовах трансформації природних систем. ФК02. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при аналізі екологічних проблем, у тому числі з урахуванням регіональних особливостей природних систем. ФК03. Здатність використовувати принципи, методи та організаційні процедури дослідницької та інноваційної діяльності. ФК04. Здатність аналізувати, моделювати та прогнозувати екологічні процеси, включаючи процеси деградації та відновлення екосистем. ФК05. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. ФК06. Здатність управляти стратегічним розвитком у сфері екології та природокористування відповідно до принципів сталого розвитку. ФК07. Здатність організовувати природоохоронну діяльність в умовах невизначеності, екологічних ризиків та посткризових трансформацій. ФК08. Здатність до самоосвіти та професійного розвитку на основі інноваційних підходів.

	ФК09. Здатність розробляти та реалізовувати екологічні проєкти та природоохоронні заходи. ФК10. Здатність оцінювати вплив природних і антропогенних факторів на довкілля та рівень екологічної небезпеки. ФК11. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності та приймати обґрунтовані рішення. ФК12. Здатність до безперервного професійного розвитку. ФК13. Здатність проводити комплексний аналіз впливу господарської діяльності на довкілля. ФК14. Здатність здійснювати техніко-економічне обґрунтування природоохоронних рішень. ФК15. Здатність розробляти нормативно-технічну документацію та екологічні регламенти. ФК16. Здатність працювати з нормативно-правовою базою та сучасними системами екологічного контролю. ФК17. Здатність впроваджувати екологічно безпечні технології та рішення. ФК18. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, геоінформаційні системи, дистанційне зондування Землі та методи аналізу даних для моніторингу та оцінювання стану довкілля.
7 – Програмні результати навчання	
ПР01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. ПР02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності в професійній діяльності. ПР03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання. ПР04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проєктів в умовах суперечливих вимог. ПР05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень. ПР06. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень та обробки інформації. ПР07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. ПР08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу. ПР09. Уміти використовувати сучасні інструменти досліджень, зокрема математичне моделювання та просторово-часового аналізу.	

ПР10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища. ПР11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля. ПР12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища. ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля. ПР14. Застосовувати нові підходи та приймати обґрунтовані рішення для вироблення стратегії прийняття рішень в умовах невизначеності. ПР15. Оцінювати екологічні ризики та рівень екологічної небезпеки за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПР16. Обирати оптимальні стратегії господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов. ПР17. Застосовувати геоінформаційні системи, дистанційне зондування Землі та методи просторового аналізу для оцінювання стану довкілля. ПР18. Аналізувати трансформації природних систем, зокрема процеси деградації, аридизації та відновлення екосистем. ПР19. Планувати та виконувати наукові дослідження з урахуванням регіональних особливостей природних систем. ПР20. Розробляти та обґрунтовувати природоохоронні заходи і проєкти, зокрема в умовах повоєнного відновлення довкілля та посткризових змін.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми «Екологія» здійснюється науково-педагогічними працівниками Херсонського державного аграрно-економічного університету; випусковою кафедрою є кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка, яка відповідає за організацію та реалізацію освітнього процесу за спеціальністю Е2 «Екологія». До реалізації освітньої програми залучені науково-педагогічні працівники, які працюють в університеті за основним місцем роботи та/або за сумісництвом, мають відповідні наукові ступені та/або вчені звання, а також відповідають вимогам щодо наукової і професійної активності. Професійна кваліфікація викладачів підтверджується результатами наукових досліджень, участю у науково-дослідних та науково-практичних проєктах, публікаціями у фахових та міжнародних виданнях, розробленням навчально-методичних матеріалів, а також досвідом практичної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та природокористування.

	Науково-педагогічні працівники беруть участь у розробленні та регулярному оновленні освітніх компонентів, впровадженні сучасних освітніх технологій, керівництві науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти та організації їх практичної підготовки. З метою підвищення професійного рівня викладачі систематично проходять стажування та підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років, у тому числі в закладах вищої освіти, наукових установах, профільних організаціях та в межах міжнародних проєктів і програм академічної мобільності. Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми відповідає вимогам чинного законодавства та забезпечує досягнення програмних результатів навчання.
Матеріально технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам чинного законодавства та забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми «Екологія» на належному рівні, у тому числі в умовах дистанційного та змішаного навчання. Університет має сучасну навчально-матеріальну базу, що включає навчальні приміщення, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, локальних мереж і сучасного програмного забезпечення, мультимедійне обладнання та засоби візуалізації навчальної інформації. Освітній процес забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових і електронних носіях, доступом до електронних ресурсів і баз даних, а також фондом наукової бібліотеки університету. Практична та дослідницька підготовка здобувачів забезпечується функціонуванням спеціалізованих лабораторій: – лабораторія «Екомоніторинг» – проведення комплексних досліджень стану довкілля; – лабораторія «Агроекологія» – оцінювання стану ґрунтів і якості сільськогосподарської продукції; – лабораторія «Екомоделювання» – обробка екологічних даних, моделювання процесів і розроблення природоохоронних рішень із

	використанням геоінформаційних систем і технологій дистанційного зондування Землі; – лабораторія «Ідей» – розроблення інноваційних природоохоронних і продовольчих проєктів, впровадження сучасних екологічних технологій. Для проведення навчальних занять і практик використовуються сучасні прилади, обладнання, технічні засоби навчання, наочні та електронні ресурси, що забезпечують формування професійних компетентностей здобувачів. На випусковій кафедрі функціонує науковий студентський гурток «EcoLife», діяльність якого спрямована на розвиток дослідницьких компетентностей, залучення здобувачів до наукових досліджень і реалізацію екологічних проєктів. Здобувачам вищої освіти забезпечено доступ до соціально-побутової інфраструктури університету, зокрема бібліотеки (з читальними залами), пунктів харчування, спортивних залів і майданчиків, культурно-освітніх просторів, а також гуртожитків; створено умови для інклюзивного навчання та безбар'єрного доступу до освітнього середовища.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітньо-професійна програма «Екологія» забезпечена повним комплектом нормативних і навчально-методичних матеріалів, зокрема описом освітньої програми, навчальним планом, силабусами освітніх компонентів, програмами практичної підготовки. Навчально-методичне забезпечення включає підручники, навчальні посібники, монографії, методичні рекомендації, конспекти та презентації лекцій, матеріали для проведення практичних і самостійних занять, а також засоби поточного та підсумкового контролю знань. Рівень забезпеченості освітніх компонентів навчально-методичними матеріалами становить 100 %. Інформаційне забезпечення освітнього процесу передбачає вільний доступ здобувачів вищої освіти до мережі Інтернет і Wi-Fi, ресурсів наукової бібліотеки з читальними залами та абонементами, електронного каталогу (ЕК КБС ХДАЕУ), інтегрованого з бібліотечними ресурсами партнерських установ на базі системи ІРБІС, а також до вітчизняних і міжнародних наукових періодичних видань.

	Здобувачам і науково-педагогічним працівникам забезпечено доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, віртуального навчального середовища Moodle, корпоративної електронної пошти, електронних навчальних і робочих планів, графіків освітнього процесу, силабусів та навчально-методичних матеріалів з усіх освітніх компонентів. Офіційний вебсайт університету містить актуальну інформацію про освітні програми, організацію освітнього процесу, наукову діяльність, структурні підрозділи, правила прийому та контактну інформацію. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми відповідає сучасним вимогам цифрового освітнього середовища та забезпечує досягнення програмних результатів навчання.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) у вітчизняних закладах вищої освіти, наукових установах на основі двосторонніх договорів між Херсонським державним аграрно-економічним університетом та університетами і науковими закладами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Випускова кафедра та факультет, до складу якого вона входить, мають договори про академічну мобільність між Херсонським державним аграрно-економічним університетом та Поморським університетом (м. Слупськ, Польща). Співпраця реалізується в рамках Програми семестрового обміну та Програми подвійних дипломів, що забезпечує міжнародну освітню та наукову інтеграцію здобувачів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах освітньої програми з додатковою мовною підготовкою для забезпечення успішного опанування навчального матеріалу.

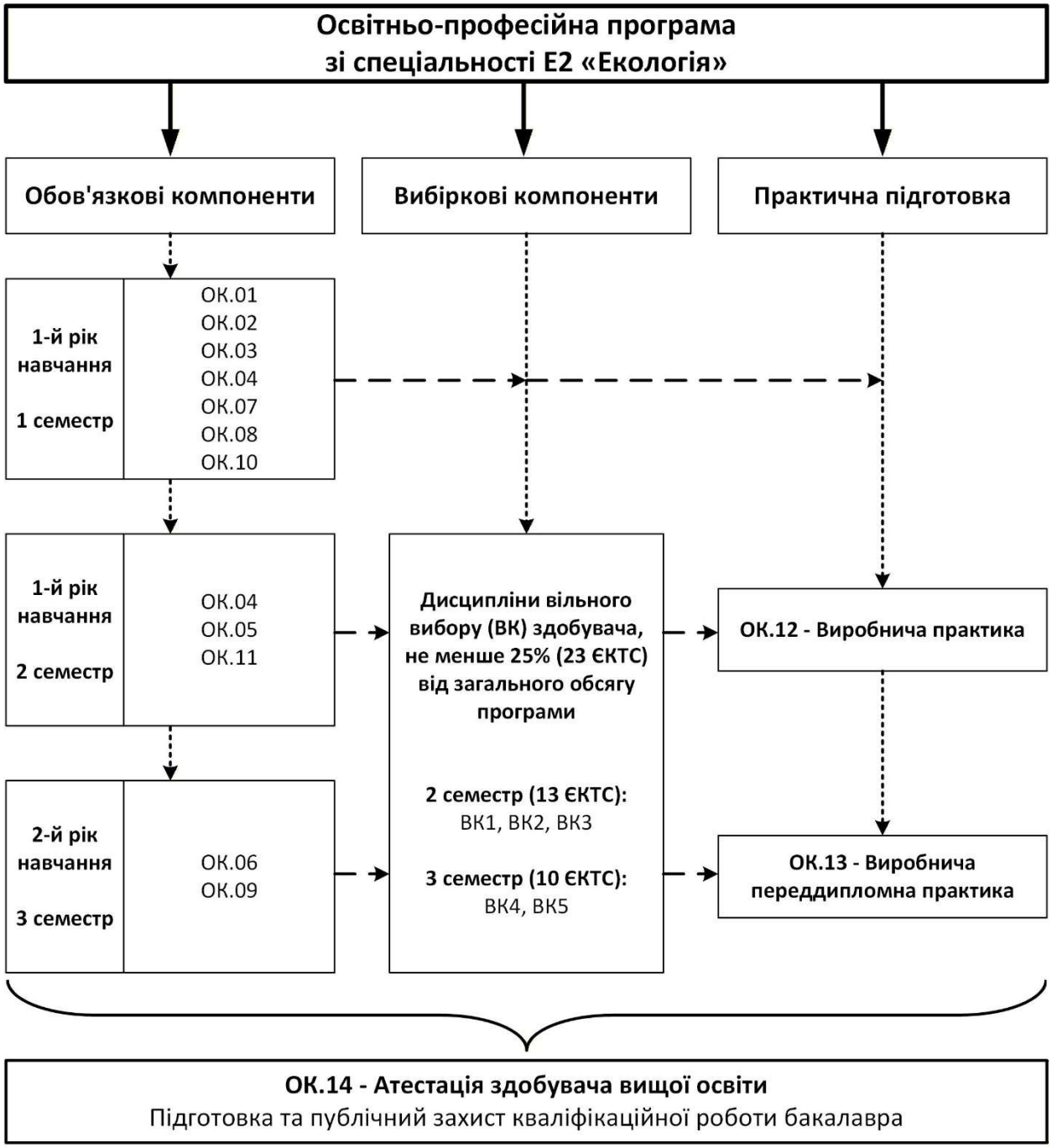
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код з/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК.01	Філософія науки	3	Залік
ОК.02	Ділова іноземна мова	3	Залік
ОК.03	Методологія та організація наукових досліджень	4	Іспит
ОК.04	Агроекологія та сучасні біотехнології	5	Залік, Іспит
ОК.05	Стратегія сталого розвитку	4	Іспит
ОК.06	Інженерна екологія	3	Іспит
ОК.07	Екологічна політика	3	Залік
ОК.08	Управління техногенною та екологічною безпекою	5	Іспит
ОК.09	Екологічна стандартизація і сертифікація	3	Іспит
ОК.10	Інформаційні технології	4	Іспит
ОК.11	Управління та поводження з відходами	4	Іспит
ОК.12	Виробнича практика	9	Залік
ОК.13	Виробнича переддипломна практика	6	-
ОК.14	Виконання кваліфікаційної роботи та атестація здобувачів вищої освіти	11	-
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67	
Загальний обсяг вибіркових компонент*:		**23**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**90**	

*Вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів вибіркових дисциплін загальної та фахової підготовки ХДАЕУ, які щорічно оновлюються та затверджуються рішенням Науково-методичної ради Херсонського державного аграрно-економічного університету. Методика формування переліків та процедура відбору вибіркових компонентів (навчальна дисципліна вільного вибору) наведені у Положенні про вибіркові дисципліни ХДАЕУ (2020р.).

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Екологія»

Освітні компоненти програми структуровано з метою формування необхідних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Структура програми включає блоки підготовки:

- фундаментальна підготовка (ОК.01–ОК.03);
- галузева екологічна підготовка (ОК.04, ОК.06, ОК.11);
- управлінський та нормативний блок (ОК.05, ОК.07–ОК.09);
- інструментально-аналітична підготовка (ОК.10);
- практична та дослідницька підготовка (ОК.12–ОК.14).

Вибіркові компоненти (23 ЄКТС) інтегровані у всі етапи підготовки та забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії, поглиблення професійних знань і розвиток сучасних компетентностей.

Структурно-логічна схема відображає перехід від фундаментальної підготовки до професійної, практичної та дослідницької діяльності, що завершується виконанням кваліфікаційної роботи магістра.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється згідно діючих нормативних документів Херсонського державного аграрно-економічного університету:

1. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій (2023 р.);
2. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагіату (2023 р.);
3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (2021 р.).

Атестація здобувачів здійснюється відкрито та публічно. Кваліфікаційна робота магістра допускається до захисту перед екзаменаційною комісією за умови відповідності рівня її унікальності вимогам Положення Херсонського державного аграрно-економічного університету та оприлюднення на офіційному сайті університету або його структурного підрозділу, або у репозитарії. За результатами захисту та рішенням екзаменаційної комісії здобувачу видається документ встановленого зразка з присвоєнням кваліфікації «Магістр з екології».

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	ОК.13	ОК.14
ЗК 01	●		●										●	●
ЗК 02					●	●	●	●			●			●
ЗК 03	●													●
ЗК 04					●									●
ЗК 05		●												●
ЗК 06			●	●					●	●			●	●
ЗК 07								●				●		●
ФК 01				●										●
ФК 02	●													●
ФК 03			●										●	●
ФК 04			●							●				●
ФК 05		●												●
ФК 06					●									●
ФК 07								●				●		●
ФК 08													●	●
ФК 09														●
ФК 10						●		●						●
ФК 11												●		●
ФК 12														●
ФК 13				●							●			●
ФК 14														●
ФК 15							●		●					●
ФК 16							●		●					●
ФК 17						●					●			●
ФК 18										●			●	●

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	ОК.13	ОК.14
ПР 01	●													●
ПР 02														●
ПР 03	●													●
ПР 04	●						●		●					●
ПР 05					●		●					●		●
ПР 06			●							●			●	●
ПР 07		●												●
ПР 08		●										●		●
ПР 09			●							●			●	●
ПР 10						●								●
ПР 11									●	●				●
ПР 12				●										●
ПР 13				●		●					●			●
ПР 14					●			●						●
ПР 15								●						●
ПР 16					●						●	●		●
ПР 17										●				●
ПР 18				●										●
ПР 19			●										●	●
ПР 20						●							●	●